

## **יריעות שלמה ו**

### **בעזה"י מוצאי ר"ה תשי"י**

גמר חתימה טובה לידידי עוז הרב הגאון הגדול המפורסם סוע"ה כו' מוה"ר משה שליט"א פיינשטיין ר"מ  
במתיבתא תפארת ירושלים  
אחרי מבוא הברכה  
נפשי בשאלתי ונחוץ לי לידע קודם יו"כ הבעל"ט  
יש פה בעה"ב אחד ונשיא איזה ביה"כ מפה  
והוא נוסע לביה"כ בשבת קדש וחנותו פתוחה כמוכן בפרסום בעיירה הסמוכה  
ועד עתה לא עלו לדוכן כהנים מחללי שב"ק  
אך בא ש"ץ לביה"כ זה והוא התחיל לדבר על לב הנ"ל שיעלה לדוכן, ואין שם כהנים אחרים בבה"כ זה.  
והנה ברמב"ם פרק טו מהל' נ"כ מובאר דעבירות אחרות מלבד שפ"ד וע"ז ומומר לזה אינם מעכבים  
אולם בספרי פוסקים האחרונים מבואר דמחלל שב"ק בפרהסיא לא יעלה,  
ובסימן קכח בשו"ע לא נזכר רק בנו"כ ובשו"ע הרב ז"ל,  
והנה לתורה הוא נקרא לכהן גם בש"ק שבא לביה"כ  
אולם לנ"כ שאני כמבואר.  
(א"ה המשך העתקת השאלה לא מצאנו בין הכתבים)

### **רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק טו:ג**

העבירה כיצד

כהן שהרג א את הנפש אף על פי שעשה תשובה לא ישא את כפיו  
שנאמר ידיכם דמים מלאו וכתוב ובפרשכם כפיכם וגו',  
וכהן שעבד כוכבים בין באונס בין בשגגה אף על פי שעשה תשובה - אינו נושא את כפיו לעולם  
שנאמר אך לא יעלו כהני הבמות וגו', וברכה כעבודה היא שנאמר לשרתו ולברך בשמו,  
וכן כהן שהמיר לעכו"ם אף על פי שחזר בו אינו נושא את כפיו לעולם,  
**ושאר העבירות אין מונעין.**

### **משנה ברורה סימן קכח**

כתבו האחרונים דאפילו אם המיר לדת ישמעאלים שאינן עובדים ע"ג אפ"ה נקרא מומר ולא ישא כפיו. וכן אם הוא  
מומר לחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כעו"ג ולא ישא כפיו:

בדבר מחללי שבת בפרהסיא לענין נשיאת כפים  
כ"ח מרחשון תש"י.

מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם מוהר"ר שלמה יהודה לייב הלוי לעוויטאן שליט"א הגאב"ד ראק איילאנד.  
הנה מכתב כתר"ה [מבין כסה לעשור] בדבר מחללי שבת בפרהסיא לנשיאת כפים – קבלתי [במועדו]  
ומה שלא השבתי - כי הוא מהדברים שקשה לדבר בזה,  
אבל כאשר קבלתי מכתבו השני שמפציר בי להשיב - אני משיב, שלא יחשדני כמזלזל ח"ו בכבוד תורתו.  
והנה מדינא

אף שמחלל שבת בפרהסיא הוא כמומר לעכו"ם, ומטעם זה סברי האחרונים דפסול לנשיאת כפים,  
וכדאיתא במ"ב/או"ח סי' קכ"ח/ס"ק קל"ד,  
אבל יש לפקפק בזה טובא, כי לא כללא הוא לכל הדברים, ואין עתותי עתה בידי להאריך,  
אך איך שנימא, הא לשיטת הרמב"ם שעובד ע"ז פסול אפילו עשה תשובה, וכי יפסלו גם במחללי שבת ששבו  
בתשובה?! זה ודאי לא ניתן להאמר כלל,  
וא"כ, חזין שלענין נ"כ = נשיאת כפים = אינו כעובד עכו"ם.  
והטעם הוא פשוט

דהא אף לע"ז גופיה חזין חלוקים בסוף מנחות  
דבשחיטה לעכו"ם, אף שחייב מיתה כזריקה ואוסר הבהמה - מ"מ, כיון דלא הוי שירות - לא מיפסיל לרב נחמן,  
ואף רב ששת שאוסר - הוא דוקא במזיד, משום שנעשה משרת לעכו"ם, ומטעם זה מודה רב ששת בשחט בשוגג,  
וכן פסק הרמב"ם פ"ט מביאת מקדש הי"ג,  
וטעם זה לא שייך בשבת,  
שכל ענין הדמיון שבת לעכו"ם - הוא מצד שנראה ככופר, כדפי' רש"י בחולין דף ה', שזה הוי אף בשוחט לע"ז כמו  
בזורק, אך מ"מ אם לא היה נחשב כמ"פ"ר - לא היה נפסל,  
וא"כ, בשבת שלא שייך להחשיבו כמ"פ"ר - אין לפוסלו.  
ולכן כ"ש שלנ"כ אין לפוסלו.

ואף שלא הזכיר הרמב"ם חלוק בני"כ בין שחיטה לזריקה - מוכרחין לומר שסומך על הא דכתב שם, וברכה כעבודה  
היא, כדאיתא בלח"מ פט"ו מתפלה ה"ג. ומהרמב"ם נשמע שגם לכו"ע אינו כעובד עכו"ם לענין נ"כ,  
וממילא יש להכשירו לנ"כ אף אם לא שב, כמו שכשר בעבר שאר עברות חמורות, שאף קודם ששב הוא כשר לנ"כ,  
\*וכמעט שלע"ד זה ברור לדינא אף שהוא נגד דעת רבותינו האחרונים,  
וגם בחדושי בארתי בטעם החלוק בשבת להחשיבו כעכו"ם בין צנעא לפרהסיא  
שלכאורה אינו מובן,  
הא גם בצנעא הוא באותו החומר עצמו שיש בפרהסיא מצד שבת,  
ולענין כפירה – אדרבה, בצנעא יש קצת יותר כפירה, כדאיתא בב"ק דף ע"ט בהחלוק בין גנב לגזלן,  
ובארתי

שכיון שהדמיון לעובד ע"ז הוא מצד שנראה ככופר - שייך זה רק באם מצד זה מחלל שבת,  
אבל אם הוא מצד שאינו עומד בנסיון דהרוחת ממון או למלאות תאוות - אין להחשיבו ככופר,  
ולכן בצנעא - יכול לומר שהוא רק למלא תאוות, ואף אם לא אמר כלום - תלינן מצד חזקת כשרות שרק למלא  
תאוות ולא מצד כופר, דחזין שאף אוכל נבלות לתיאבון יש לו חזקת כשרות שלא יאכל להכעיס משום דהחשוד  
לקל לא חשוד לחמור,  
אבל בפרהסיא - הרי מחשבתו וכוונותיו הם דברים שבלב שלא ידוע להרואים והרואים, יאמרו שעושה זה מצד  
שהוא כופר, נמצא שעשה מעשה כפירה בכל אופן אף אם בלבו הוא מאמין בה' ועושה רק מצד תאוות,  
דכיון שעשה לעיני רואים - בהכרח הוא כאופן שהרואים יפרשו מעשיו שהם ידינוהו ככופר.  
וא"כ, בפה, שידוע שרוב מחללי שבת הם בשביל תאוות הממון, ויש הרבה שהולכים לביהכ"נ להתפלל ואח"כ  
הולכים לבית מסחרם –

אפשר גם שהוא בפרהסיא - נידון כבצנעא, שלא יאמרו הרואים כלל שהוא מעשה כפירה, רק שהוא עושה עברה  
דחלול שבת בשביל תאוה, שא"כ גם לכל דבר אינו כעובד עכו"ם, וכ"ש לנ"כ.  
נמצא שלדינא אין לפוסלו,

אבל למעשה - אפשר יש בזה משום מיגדר מלתא, וראוי יותר שלא להניחם לישא כפיהם,  
כדנהג כתר"ה כל הימים שהוא שם,  
ואף אם ליכא כהן אחר,  
דלמגדר - ודאי רשאים הב"ד,  
דהרי אין בזה הפקעת עשה, דכשלא אמרו לו - אינו עובר בעשה,  
אבל אם אמרו לו שיעלה באופן שיעבור בעשה - מסתבר שצריך לישא כפיו,  
דאף שרשאין הב"ד לעקור עשה למיגדר מילתא, אבל הא לא מצינו בגמ' שהפקיעו זה הב"ד, וגם לא הגאונים  
דאח"כ, וגם עכשיו לא היה קבוצ' ב"ד לתקן זה,  
אבל יותר טוב שלא יאמרו לו אף בליכא כהן אחר אף שלא יתקיים מצות נ"כ, כמו שעשה כתר"ה.  
אך למחות ביד חזקה באלו עירות שמניחים אותם לישא כפיהם –  
אף שאין רוח חכמים נוחה מזה, מסתבר שאין מחוייבין.  
ידידו. משה פיינשטיין.